

Asia: VN/35084/2025

Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

Matkailijavero on ajankohtainen ja edistettävä toimenpide etenkin, jos sen tuotto pääosin osoitetaan kunnalle ja hyvinvointialueelle matkailun aiheuttamien palvelu- ja valmiuskustannusten kattamiseen. Matkailijaveron tuottoa tulee osoittaa myös veron tuottoalueen valtion vastuulla olevan infran kustannuksiin sekä matkailun kestävyuden parantamiseen ja matkailun aiheuttamien haittojen ehkäisyyn ja korjaamiseen.

Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä?

Matkailijavero kompensoisi niitä kustannuksia, joita matkailusta aiheutuu kunnalle, hyvinvointialueelle ja paikalliselle yhteisölle. Nykyisin matkailun tuloista suuri osa ohjautuu pääomatuloina valtiolle tai kunnan ulkopuolelle palveluyritysten kotikuntiin tai kotimaihin. Nykyisessä järjestelmässä matkailun kasvu ei kasvata kunnan verotuloja eikä sitä ole huomioitu hyvinvointialueen rahoituksessa.

Matkailijavero parantaisi matkailun sosiaalista hyväksyttävyyttä ja matkailijoiden saamia palveluita ja kohtelua.

Matkailijaveroa ei tule käsitellä fiskaalisena verona, joka toteutettuna vähentäisi matkailueiden muuta verotuloa tai rahoitusta. Matkailijavero ei saa vähentää kunnan tai hyvinvointialueen muuta rahoitusta.

Ongelmana on saada veron piiriin kaikki majoitusyrittäjät, jotka saavat tuloa matkailusta, kuten sekä oman asunnon lyhyt vuokraajat että ammattimaiset lyhyt vuokraajat. Matkailukohteiden rekisteröintivelvoite tulee saada lakiin, muutoin matkailijaveron perinnän ulkopuolelle jää merkittävä osa matkailusta tuloa hankkivat toimijat ja heidän asiakkaat. Tuoreen tilaston mukaan esim. Rovaniemellä talvisesongin matkailuvuorokausista yli 60 % tulee rekisteröimättömästä kapasiteetista. Tämä tarkoittaa asuntomajoituskohteita, jotka tällä hetkellä ovat kaiken valvonnan ja rekisteröinnin ulkopuolella.

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Matkailijaverosta on paljon kansainvälistä kokemusta, joten sitä ei jouduta kehittämään ns. puhtaalta pöydältä. Matkailijaveroa ei kuitenkaan Suomessa voida toteuttaa ennen kuin kaikki majoituspalvelut on säädetty rekisteröidyksi palveluksi.

Kun kaikki majoituspalvelut on säädetty rekisteröidyksi toiminnaksi, laki tulisi säätää pysyväluonteiseksi, johon sisällytetään kuitenkin tarkistusvelvoite havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi.

Matkailijaveron valmisteluprosessissa tulee tehdä riittävät vaikutussarvioinnit ja kerätä eri näkemyksiä lausuntomenettelyn kautta. Kansainvälinen benchmarking tarjoaa useita lähtökohtia onnistuneiden vaihtoehtojen tarkasteluun.

Veron tavoite ja suuruus

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijaveron otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

Matkailijaveron keskeisenä tavoitteena on kompensoida nykyistä verotusjärjestelmää, jossa matkailun tuotot eivät kohdistu matkailupaikkakunnalle ja -alueelle. Matkailijaverolla katetaan matkailijoista julkisille palveluille aiheutuvia kustannuksia.

Tavoitteena tulee olla kestävä matkailu, jossa paikallisuus on pääasia. Rovaniemellä on saatu kokea massaturismi kaikkine ongelmineen, mistä kestävä matkailu on ollut kaukana.

Matkailijaverolle tulee asettaa sen onnistumista tukevat tavoitteet. Tällaisia ovat mm: veropohjan kattavuus, oikeudenmukaisuus ja kilpailuneutraali tehti.

Mitä kestävän matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta?

Kestävä matkailu edistää matkailun sosiaalista, ekologista ja taloudellista vastuullisuutta. Kestävä matkailu ja sen kasvu tulee rakentua rekisteröidyn majoituskapasiteetin varaan. Rekisteröimättömän

asuntomajoituskapasiteetin varaan rakennettu matkailun kasvu heikentää matkailun sosiaalista hyväksyntää, koska se vie elintilaa paikallisyhteisöltä ja kulttuurilta.

Matkailijaveron tulee tukea alan kilpailuneutraliteettia siten, että veron piiriin tulee kuulua kaikki majoituskohteet. Se taas edellyttää kaikkien majoituskohteiden kuten lyhyt vuokrauskohteiden (myös oman asutun asunnon lyhyt vuokraus) rekisteröintivelvoitetta, ennen veron voimaantuloa.

Kestävän matkailun tavoitteena tulee määrän sijaan olla laatu. Rovaniemen halpalentoihin ja lyhyisiin majoitusjaksoihin perustuva massamatkailu on hyvä esimerkki matkailusta, joka ei ole kestävä.

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?

Matkailijaveron suuruus tulisi määräytyä kansainvälisen benchmarkkauksen myötä hankitun tiedon pohjalta varmistaen, että taso vahvistaa Suomen kansainvälistä kilpailukykyä. Oikeaan tietoon tulisi pohjautua myös se onko vero kiinteä vaiko prosenttiluonteinen.

Veron soveltamisala

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?

Matkailijaveron tulee kohdistua kattavasti ja oikeudenmukaisesti kaikkiin majoitusmuotoihin, myös kaikkiin lyhyt vuokrauskohteisiin, niin y-tunnuksella kuin yksityishenkilöiden harjoittamaan ammattimaiseen asuntomajoitustoimintaan.

Matkailijaveron ulkopuolelle voidaan sulkea sellaiset yleishyödylliset toimijat kuten potilashotellit.

Matkailijaveron kattavuus puolestaan edellyttää kaikkien majoituskohteiden rekisteröintivelvoitteen säätämistä lakiin. Vero tulisi periä kaikilta, niin koti- kuin ulkomaisilta matkailijoilta majoituskohteessa.

Matkailijaverollisuus olisi sekä matkailijoille että valvoville viranomaisille osoitus toiminnan luvallisuudesta.

Veron alueellinen soveltaminen

Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa?

Vero tulee ottaa käyttöön koko maassa, alueellinen rajausta ei ole toimiva ratkaisu ja asettaisi eri kunnat sekä matkailualan toimijat eriarvoiseen asemaan. Veron tulee kaikissa muodoissaan tukea kilpailuneutraalisuutta.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)?

Veron tulisi olla valtakunnallinen ja aina koko kuntaa koskeva. Rajaaminen ei ole edes käytännössä mahdollista, jollei oteta käyttöön majoituskohteiden rekisteröintivelvoitetta,

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina?

Veron tulee olla ympärivuotinen, aivan kuten matkailuelinkeinon tavoitteet. Sesongit vaihtelevat ja sesonkiaikojen määrittely olisi lähes mahdotonta. Rovaniemellä on koko ajan jokin sesonki menossa.

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot.

Veron tulee olla ominaisuuksiltaan valtakunnallinen. Kunnille päätösvalta voisi olla ainoastaan verotasosta päättämisestä. Ei muuta päätettävää kuntatasolle.

Verotuotto

Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.

Matkailuvero tulisi kohdistaa matkailun aiheuttamien kuormitusten ja infran ylläpitoon ja mm julkisten luonto- ja ympäristökohteiden turvallisuus- ja saavutettavuusominaisuuksien parantamiseen, ks. kohta kestävä matkailu.

Matkailu aiheuttaa ylimääräisiä suoria kustannuksia myös hyvinvointialueille. Matkailu rasittaa mm pelastustoimen resursseja niin kiinteistöissä kuin maastossa. Siksi osa matkailuverotuloista tulee osoittaa hyvinvointialueille.

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

Kaikki matkailupalveluja, majoituspalveluja sekä lyhyt vuokrauspalveluja myyvät toimijat tulee olla verovelvollisia.

Vero perittäisiin samalla, kun peritään majoitusmaksu. Tilitys tulee tapahtua majoittajien toimesta kunnalle, ei välitys-/verkkopalvelualustojen kautta.

Matkailijaveron tulee kerätä oikeudenmukaisesti kaikilta majoitusyksiköiltä. Jotta vero pystytään keräämään kaikilta majoittajilta, edellyttää se sitä, että kaikki majoituskohteet ovat rekisteröinnin ja valvonnan piirissä.

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille?

Matkailun merkitys vaihtelee kunnittain. Pohjois-Suomessa sijaitseville kunnille matkailu on merkittävä kausityöllistäjä ja elinvoimaa alueelle tuova elinkeino. Monet kunnat ovat myös huolestuttavan yksipuolisesti panostaneet pelkästään matkailuelinkeinon lisäämiseen ja jättäneet muut elinkeinoja kehittämättä.

Miten matkailijaveron vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

Matkailijamaksut ovat kansainvälisesti jo laajasti käytössä. Todennäköisesti matkailijamaksulla ei olisi suurta merkitystä matkailumääriin tai alueen vetovoimaan. Mikäli matkailijamaksulla onnistutaan kompensoimaan matkailun kuntakohtaisia infra- ja luontokuormituksia, olisi sillä positiivisia vaikutuksia alueen asukkaille ja sitä kautta myös matkailijoille. Onnistuessaan järjestelmä osoittaisi kunnallista vastuullisuutta, joka puolestaan olisi alueen vetovoimaa lisäävä.

Matkailijaveron ensisijainen tarkoitus ei ole vähentää matkailua, vaan kattaa matkailun aiheuttamia julkisia kustannuksia. Matkailijaveron on juridisesti lähempänä kompensatorista veroa kuin ohjaavaa haittaveron.

Samalla on syytä huomioida, ettei matkailijaverolla millään tavalla voida kompensoida tai "ostaa" ammattimaisen asuntomajoitustoiminnan hyväksyttävyyttä tai matkailun kestävyttä heikentäviä tekijöitä.

Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?

Matkailijaveron on positiivinen vero, koska sen tarkoitus on kaikkien ymmärrettävissä. Tarkoituksena on, että vero kohdentuu kuntakohtaisesti myös paikallisia asukkaita palvelevan infran parantamiseen ja kunnossapitoon.

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

Matkailijaveron tulisi olla valtakunnallinen ja kilpailuneutraliteettia tukeva. Maakuntakeskuksina toimivat paikkakunnat palvelevat yleensä laajan ympäristön matkailijoita. Rovaniemen naapurikunnat tuskin ottavat veroa käyttöönsä, koska pitävät verottomuutta kilpailuetuna.

Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin?

Matkailijavero toivottavasti tasoittaa massaturismin määrää, jolloin hinnatkaan eivät nouse siinä määrin kuin tällä hetkellä.

Muut huomiot

Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

Matkailijaveroa laadittaessa ensisijainen edellytys onnistumiselle on, että kaikkia verotetaan tasapuolisesti riippumatta siitä, onko kyse majoitus- tai lyhyt vuokrauskohteesta. Jotta tämä keskeinen tavoite saavutetaan, tulee Suomessa ottaa käyttöön EU- asetuksen mukainen rekisteröintivelvoite myös kaikille lyhyt vuokrauskohteille.

Onnistuakseen matkailijaverojärjestelmän käyttöönotossa tulee kiinnittää huomiota seuraaviin keskeisiin tekijöihin:

verotuskohteiden kattavuus: rekisteröimätön kapasiteetin osuus Rovaniemellä 2025/11 tilastossa oli 63 %. Ilman lyhyt vuokrauskohteiden rekisteröintivelvoitetta merkittävä osa jäisi verotuksen ulkopuolelle

verotuksen oikeudenmukaisuus toteutuu vain siten, että kaikki majoitusmuodot ovat verotuksen piirissä

verotuksen yhdenvertaisuus: miten veron keräys ja tilitys on toteutettavissa sujuvasti ja aukottomasti eri asiakasprosesseissa

verotuksen kilpailuneutraliteetti: verotuksen tulee olla valtakunnallinen ja kaikkia majoitusmuotoja koskeva

verotuksen kohdistettavuus: verotulot tulee ohjata suoraan kuntiin ja sen tulee kompensoida matkailun aiheuttamat kuntakohtaisia kustannuksia

Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

Matkailijaveron kansainvälinen perusteellinen ja asiantunteva benchmarkkaus on enemmän kuin tarpeellinen. Kansainvälisten kokemusten ja eri menetelmien hyödyntäminen edesauttaa onnistuneen ratkaisun viimeistelyssä. Lapin Yliopistolla on meneillään kansainvälinen hanke tämän osalta. Toivottavasti sen tulokset kyetään hyödyntämään lain jatkovalmistelussa maksimaalisesti.

Mahdollinen kirjallinen lausunto sekä liitteet

Voit lisätä mahdollisen erillisen kirjallisen lausunnon aiheesta.

Lausunto suunnitteilla olevasta matkailijaverosta

Lausunnonantaja: Taloyhtiöiden Verkosto

Taloyhtiöiden Verkosto pitää matkailijaveron käyttöönottoa perusteltuna, mikäli se toteutetaan oikeudenmukaisella, kattavalla ja kestävästä matkailusta aidosti tukevalla tavalla. Lausunnonantaja korostaa seuraavia keskeisiä näkökulmia.

1. Veropohjan kattavuus ja rekisteröintivelvoite

Mahdollisen matkailijaveron tulee koskea kaikkia majoitusyksiköitä riippumatta majoitusmuodosta. Veron tehokas ja oikeudenmukainen kerääminen edellyttää, että kaikki majoituskohteet, mukaan lukien lyhytvuokraus/asuntomajoituskohteet, kuuluvat pakollisen rekisteröinnin ja sitä kautta valvonnan piiriin.

Tämä edellyttää, että ennen matkailijaveron käyttöönottoa Suomen olisi otettava käyttöön EU-asetuksen mukainen kaikkien lyhytvuokrauskohteiden rekisteröintivelvoite.

Kaikkien majoituskohteiden rekisteröinti on välttämättömyys. Ilman rekisteröintivelvoitetta merkittävä osa majoituskapasiteetista jäisi verotuksen ulkopuolelle. Esimerkiksi Rovaniemellä marraskuussa 2025 laaditun tilaston mukaan rekisteröimättömän majoituskapasiteetin osuus oli 63 %. Tällainen tilanne heikentäisi merkittävästi veron vaikuttavuutta, hyväksyttävyyttä, matkailun kestävyttä ja kilpailuneutraliteettia.

2. Oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus ja kilpailuneutraliteetti

Verotuksen tulee olla oikeudenmukaista ja yhdenvertaista siten, että se on toteutettavissa kaikissa majoituskohteissa samoin periaattein. Tämä edistää verotuksen hyväksyttävyyttä, kestävästä matkailusta ja vähentää harmaan talouden riskejä.

Matkailijaveron tulee tukea kilpailuneutraliteettia eikä se saa asettaa rekisteröityjä ja vastuullisesti toimivia majoitusyhtiöitä epäedulliseen asemaan suhteessa sääntelemättömään tai rekisteröimättömään majoitustoimintaan. Matkailijaverollisuus tulisi olla sekä matkailijoille että valvoville viranomaisille osoitus toiminnan luovallisuudesta.

3. Valtakunnallinen malli ja käytännön toteutus

Taloyhtiöiden Verkosto katsoo, että matkailijaveron tulee perustua valtakunnalliseen malliin. Kuntakohtainen pirstaloituminen lisää hallinnollista taakkaa, heikentäisi järjestelmän selkeyttä ja vaikeuttaisi veron toimeenpanoa erityisesti valtakunnallisesti ja kansainvälisesti toimivien majoitustoimijoiden osalta.

Veron keräyksen ja tilityksen tulee kuitenkin olla kohdistettavissa kuntakohtaisesti siten, että järjestelmä tukee sujuvia asiakasprosesseja ja on teknisesti yksinkertainen toteuttaa.

4. Kestävän matkailun edistäminen ja verotuottojen kohdentaminen

Matkailijaveron tulee edistää kestävä matkailua sekä matkailun sosiaalista ja ekologista vastuullisuutta. Verotuottojen tulee kompensoida konkreettisesti matkailun kunnille aiheuttamia kustannuksia ja näkyä paikallisesti esimerkiksi luonto- ja ympäristökohteiden turvallisuuden, saavutettavuuden ja ylläpidon parantumisena.

Lisäksi veron tulee osaltaan ohjata pois ammattimaisesta, sääntelyn ulkopuolella toimivasta asuntomajoitustoiminnasta sekä siten tukea hallittua, turvallista ja vastuullista matkailun kasvua.

5. Valmistelun tietopohja ja kansainvälinen vertailu

Taloyhtiöiden Verkosto korostaa, että matkailijaveron valmistelussa tulee hyödyntää ammattimaista kansainvälistä benchmarkkausta sekä laajasti kansainvälistä kokemusta matkailijamaksujen ja verojen käytöstä, hallinnoinnista ja vaikutuksista.

Useissa matkailumaissa ja -kaupungeissa matkailijamaksut ovat vakiintunut käytäntö, ja niiden toimivuudesta, keräysmekanismeista sekä vaikutuksista kestävä matkailuun on saatavilla runsaasti tutkittua ja käytännön kokemukseen perustuvaa tietoa. Tätä tietopohjaa tulee hyödyntää, jotta Suomeen luodaan toimiva, oikeudenmukainen ja kansainvälisesti kilpailukykyinen järjestelmä.

Matkailijaveron suuruus tulisi määräytyä kansainvälisen benchmarkkauksen myötä hankitun tiedon pohjalta varmistaen, että taso vahvistaa Suomen kansainvälistä kilpailukykyä. Tutkittuun tietoon tulisi pohjautua myös se onko vero kiinteä vai prosenttiluonteinen.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

Taina Torvela
Taloyhtiöiden Verkosto